

Cuntas Leithreasa 2019

Vóta 32

Gnó, Fiontair agus Nuálaíocht

Réamhrá

Mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 32, ceanglaítear orm an cuntas leithreasa don Vóta a ullmhú gach bliain, agus an cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste lena iniúchadh.

De réir an cheanglais seo, d'ullmhaigh mé an cuntas a ghabhann leis seo ar an tsuim a caitheadh sa bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2019 ar thuarastail agus ar speansais Oifig an Aire Gnó, Fiontar agus Nuálaíochta, lena n-áirítear seirbhísí áirithe arna riar ag an Oifig sin, le haghaidh íocaíocht fóirdheontas agus deontas áirithe, agus le haghaidh íocaíocht deontas áirithe faoi scéimeanna atá teoranta ó thaobh airgead tirim de.

Cuirtear toradh an chaiteachais i gcomparáid leis na suimeanna

- a) arna ndeonú ag Dáil Éireann faoin Acht Leithreasa 2019, lena n-áirítear an méid a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasaí i gcabhair do chaiteachas le haghaidh na bliana, agus
- b) a cuireadh ar fáil le haghaidh seirbhísí soláthair caipitil in 2019 as leithreasuithe 2018 nár caitheadh, faoi na socruithe um ghéilleadh iarchurtha a bunaíodh le hAlt 91 den Acht Airgeadais 2004.

Tá barrachas €54.275 milliún dlite lena thabhairt suas don Státchiste. Faoi Alt 91 den Acht Airgeadais 2004, tabharfar €42.15 milliún anonn lena chaitheamh in 2020 agus déanfar €12.125 milliún a ghéilleadh leis an Státchiste.

Tá an Ráiteas faoi na Beartais agus na Prionsabail Chuntasaíochta agus nóta 1 go 6 mar chuid den chuntas.

An Ráiteas faoi Bheartais agus faoi Phrionsabail Chuntasaíochta

Cuireadh na beartais agus na prionsabail chaighdeánacha chuntasaíochta, maidir leis an gcuntas leithreasa a chur ar fáil, i bhfeidhm agus an cuntas seo á ullmhú.

Ráiteas ar Rialú Inmheánach Airgeadais

Freagracht as an gcóras um rialú inmheánach airgeadais

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, aithním an fhreagracht atá orm go ndéanfaidh an Roinn córas éifeachtach um rialú inmheánach airgeadais a choimeád agus a oibriú.

Tugaim faoin bhfreagracht seo i gcomhthéacs na n-acmhainní atá ar fáil dom agus m'oireagáidí eile mar Ard-Rúnaí. Ina theannta sin, ní thugann aon chóras um rialú inmheánach airgeadais ach dearbhú réasúnta seachas dearbhú iomlán go bhfuil sócmhainní á gcosaint, go bhfuil idirbhearta á n-údarú agus á dtaifead mar is cuí, agus go ndéantar earráidí ábhartha nó mírialtachtaí a chosc nó go mbraithe go tráthúil iad. Próiseas leanúnach is ea an córas um rialuithe inmheánacha airgeadais a chothabháil agus déantar athbhreithniú leanúnach ar an gcóras agus ar a éifeachtacht.

Seirbhísí Comhroinnte

Chomhlíon mé mo fhreagrachtaí maidir le ceanglais an chomhaontaithe bainistíochta seirbhíse idir an Roinn seo agus an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte maidir le soláthar seirbhísí comhroinnte párolla agus acmhainní daonna.

Braithim ar litir um dhearbhu ó Oifigeach Cuntasaíochta na hOifige Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte go bhfuil na rialuithe cuí á bhfeidhmiú i soláthar na seirbhísí comhroinnte don Roinn.

Timpeallacht rialaithe airgeadais

Deimhním go bhfuil timpeallacht rialaithe i bhfeidhm ina gcuimsítear na gnéithe seo a leanas:

- Sannadh freagrachtaí airgeadais ar leibhéal na bainistíochta mar aon le cuntasacht chomhfhreagrach.
- Tá socrúithe tuairiscithe bunaithe ar gach leibhéal ina bhfuil freagracht sannta i gcomhair bainistíocht airgeadais.
- Tá nósanna imeachta foirmeálta bunaithe chun laigí suntasacha rialaithe a thuairisciú agus chun beart ceartaitheach cuí a chinntiú
- Tá Coiste Iniúcháireachta ann chun comhairle a thabhairt dom maidir le mo fhreagrachtaí as an gcóras rialaithe inmheánaigh airgeadais a chomhlíonadh
- Taifeadadh nósanna imeachta le haghaidh na bpríomhphróiseas gnó go léir.
- Tá córais i bhfeidhm chun na sócmhainní a chosaint.

Rialuithe riaracháin agus tuairisciú bainistíochta

Deimhním go bhfuil creat nósanna imeachta riaracháin agus tuairisciú bainistíochta rialta i bhfeidhm lena n-áirítear deighilt dualgas agus córas tarmiligthe agus cuntasachta, agus go háirithe go bhfuil

- córas cuí buiséadaithe ann le buiséad bliantúil a ndéanann an lucht bainistíochta sinsearaí athbhreithniú rialta air.
- tá athbhreithnithe rialta á ndéanamh ag an lucht bainistíochta sinsearaí ar thuarascálacha airgeadais tréimhsiúla agus bliantúla ina léirítear an fheidhmíocht airgeadais i gcoinne réamhaisnéisí.
- tá córas bainistíochta riosca i bhfeidhm laistigh den Roinn.
- tá córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras TFC a chinntiú
- tá treoirínte rialaithe cuí d'infheistíocht chaipitiúil agus disciplíní foirmiúla um bainistíocht tionscadail ann.

Comhlíonadh soláthair

Cinntíonn an Roinn go bhfuil fócas cuí ar an dea-chleachtas maidir le ceannach agus go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm chun comhlíonadh na dtreoirínte ábhartha go léir a chinntiú. Chloígh an Roinn leis na treoirínte seachas sé chonradh a ndeachthas isteach iontu dar luach €538,646 (gan CBL san áireamh) a bhí liostaithe i mo thuairisceán bliantúil i ndáil le Ciorclán 40/2002. Is iad seo a leanas sonraí maidir leis na conarthaí neamhchomhlíontacha:

- Bhain conradh amháin le ceannach seirbhísí aistriúcháin dar luach €75,681 a theastaigh ó chomhlachtaí caidrimh thionsclaíoch na Roinne. Cé nárbh fhéidir soláthar na hOifige um Sholáthar Rialtais a thabhairt i gcrích don tseirbhís sin in 2019, tionscnaíodh próiseas soláthair iomaíoch don tseirbhís a theastaigh i mí an Mhárta 2020.
- Bhain an dara conradh le síneadh le tacaíocht agus cothabháil chonartha le haghaidh córas criticiúil TFC in Oifig um Chlárú Cuideachtaí na Roinne dar luach €265,424. Síneadh an conradh ar feadh bliain amháin eile i mí Mheán Fómhair 2019 toisc go raibh sé riachtanach a chinntiú go mbeadh tacaíocht fós ag an Oifig i ndáil le caillteanas córais ar bith go háirithe don tréimhse a theastaigh chun forbairt a Tionscadail um Athnuachan ar an gCóras TF a chur i gcrích.
- Bhain an tríú páirtí le ceannach páipéarachais oifige riachtanach ag an Roinn dar luach €44,333. Bhain deacrachtaí ar leith do chreat ginearálta an OSR a bhain le hearraí agus soláthairtí páipéarachais a sholáthar mar gheall ar luaineacht ollmhór sa mhargadh, a d'fhág go raibh praghsanna neamh-inbhuanaithe. Tá tús curtha ag an OSR le hobair chun creat dara glúine a thabhairt chun cinn, atá le cur i bhfeidhm fós. Agus creat teorach in easnamh, táthar ag leanúint ar aghaidh le riachtanais phráinneacha ghnó na Roinne agus ár nOifigí a chomhlíonadh. Dá réir sin, b'éigean roinnt páipéarachais a sholáthar sa dara cuid de 2019 trasna na Roinne agus a hOifigí. Níl aon amhras ann ach go bpléifidh an Roinn leis an gcreat dara glúine agus earraí is seirbhísí dá leithéid á soláthar amach anseo a luaithe is a bheidh an creat tugtha chun críche.

- Bhain an ceathrú conradh le ceannach seirbhísí slándála riachtanacha do cheann de chomhlachtaí rialála na Roinne dar luach €81,184. B'éigean síneadh 12 mhí a chur leis an gconradh sin toisc go raibh moill nach rabhthas ag súil léi ann maidir le próiseas soláthair an OSR do sheirbhísí dá leithéid a chur i gcrích. Nuair a críochnaíodh próiseas an OSR, foirceannadh an conradh ansin.
- Bhain an cúigiú conradh le seomraí arna bhfrúiliú ag ceann de na comhlachtaí caidrimh thionsclaíoch a oibríonn faoi choimirce na Roinne chun críocha imscrúdú a dhéanamh ar chásanna um chaidreamh tionsclaíoch i réigiún theas na tíre ar bhain luach €29,624 leis. Tá an Roinn ag obair le hOifig na nOibreacha Poiblí chun buanáitreabh úr a dhaingniú sa réigiún lena mbaineann lena chur ar chumas an chomhlachta imscrúduithe dá leithéid a óstáil agus táthar ag súil go mbeadh sé ar fáil am éigin in 2020. Idir an dá linn déanann an comhlacht cleachtadh rialta thart ar gach sé seachtaine trína lorgaíonn sé meastacháin le haghaidh frúiliú seomraí dá imscrúduithe/éisteachtaí.
- Bhain an séú conradh leis an ngá a bhí le saineolas dlíthiúil riachtanach a fháil do cheann de na comhlachtaí caidrimh thionsclaíoch a fheidhmíonn faoi choimirce na Roinne ar bhain luach €42,400 leis. Bhí deacrachtaí áirithe ag an gcomhlacht lena mbaineann maidir le ball foirne a earcú ag a raibh an saineolas riachtanach sa réimse sin. Idir an dá linn bhí sé riachtanach go mbeadh an comhlacht fós ábalta teacht ar thacaíocht dhlíthiúil. Dá réir sin, chuathas isteach i gconradh le duine aonair ag a raibh sainscileanna uathúla agus an taithí a theastaigh chun an tacaíocht dhlíthiúil a theastaigh a chur ar fáil don chomhlacht. D'éirigh leis an gcomhlacht le déanaí le ball foirne a earcú ag a bhfuil an saineolas dlíthiúil riachtanach agus tá an comhaontú leis an gconraitheoir á fhoirceannadh.

Iniúcháireacht inmheánach agus an Coiste Iniúcháireachta

Deimhním go bhfuil feidhm iniúcháireachta inmheánaí ag an Roinn ina bhfuil pearsanra ag a bhfuil an oiliúint chuí, a fheidhmíonn de réir cairt scríofa atá ceadaithe agamsa. Cuirtear bonn eolais faoin obair le hanailís ar na rioscaí airgeadais atá le sárú ag an Roinn agus tá a pleananna iniúcháireachta inmheánaí bliantúla, arna gceadú agamsa, bunaithe ar an anailís sin. Tá sé mar aidhm leis na pleananna sin na príomhrialuithe a chlúdach go leanúnach thar thréimhse réasúnta. Déanaim féin agus an Coiste Iniúcháireachta athbhreithniú ar an bhfeidhm iniúcháireachta inmheánaí. Tá nósanna imeachta curtha i bhfeidhm agam lena chinntiú go bpléifear le tuairiscí ón bhfeidhm iniúcháireachta inmheánaí.

Creat riosca agus rialaithe

Chuir an Roinn córas bainistíochta riosca i bhfeidhm trína sainaitnítear agus trína dtuairiscítear na príomhrioscaí agus na gníomhartha bainistíochta atá á ndéanamh chun dul i ngleic leis sin agus, a mhéid is féidir, na rioscaí sin a mhaolú.

Tá clár rioscaí i bhfeidhm trína sainaitnítear na príomhrioscaí atá os comhair na Roinne agus rinneadh iad sin a shainaithint, a mheasúnú agus a ghrádú de réir a suntasachta. Déanann an Bord Bainistíochta an clár a athbhreithniú agus a thabhairt cothrom le dáta ar bhonn ráithiúil. Baintear úsáid as toradh na measúnuithe sin chun acmhainní a phleanáil agus a leithdháileadh lena chinntiú go ndéanfar rioscaí a bhainistiú go leibhéal inghlactha.

Sonraítear sa chlár na rialuithe agus na gníomhartha a theastaíonn chun rioscaí a mhaolú agus sanntar freagracht leis as oibriú rialuithe do bhaill foirne faoi leith.

Monatóireacht agus athbhreithniú leanúnach

Bunaíodh nósanna imeachta foirmiúla chun monatóireacht a dhéanamh ar phrósais rialaithe agus cuirtear easnaimh rialaithe in iúl dóibh siúd atá freagrach as gníomh ceartaitheach a dhéanamh agus don lucht bainistíochta agus don Bhord Bainistíochta, más ábhartha, in am agus i dtráth. Deimhním gur sainaitníodh na príomhrioscaí agus na rialuithe lena mbaineann agus gur cuireadh próisis i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar na príomhrialuithe sin agus easnaimh ar bith a shainaitnítear a thuairisciú.

Athbhreithniú ar éifeachtacht

Deimhním go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm ag an Roinn chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht a nósanna imeachta bainistíochta agus rialaithe riosca. Maidir le monatóireacht agus athbhreithniú an Bhoird ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh airgeadais, cuirtear bonn eolais faoi le hobair na n-iniúcháirí inmheánacha agus seachtracha agus an lucht bainistíochta sinsearaí laistigh den Roinn atá freagrach as forbairt agus cothabháil an chreata rialaithe inmheánaigh airgeadais.

Saincheisteanna maidir le rialú inmheánach airgeadais

Níor aithníodh aon laigí sa rialú inmheánach airgeadais maidir le 2019 a raibh cailliúint ábhartha, nó a bhféadfadh go mbeadh cailliúint ábhartha, mar thoradh orthu.

An Dr Orlaigh Quinn
Oifigeach Cuntasaíochta
An Roinn Gnó, Fiontar agus Nuálaíochta

31 Márta 2020

An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste

Tuarascáil lena cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Vóta 32 Gnó, Fiontair agus Nuálaíocht

Tuairim ar an gcuntas leithreasa

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntas leithreasa do Vóta 32 Gnó, Fiontair agus Nuálaíocht don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2019 faoi alt 3 d'Acht an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993.

I mo thuairimse,

- léirítear go cuí sa chuntas leithreasa na fáltais agus an caiteachas a bhain le Vóta 32 Gnó, Fiontair agus Nuálaíocht don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2019, agus
- ullmhaíodh an cuntas leithreasa san fhoirm a d'ordaigh an tAire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Bonn faoin tuairim

Rinne mé m'iniúchadh ar an gcuntas leithreasa de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúcháireacht arna fhógairt ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta Uasfhoras Iniúcháireachta. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm faoi na caighdeáin sin sa *Réamhrá leis na Cuntais Leithreasa*. Níl baint ná páirt agam le Gnó, Fiontair agus Nuálaíocht agus tá comhlíonta agam na freagrachtaí eile atá orm ó thaobh eite de de réir na gcaighdeán.

Creidim gur leor agus gur cuí an fhianaise iniúchta a fuair mé le bonn a chur faoi mo thuairim.

Tuairisc ar an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais, agus ar nithe eile

Chuir an tOifigeach Cuntasaíochta ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais i láthair i dteannta an chuntais leithreasa. Na freagrachtaí atá orm le tuairisciú ar an bhfaisnéis atá sa ráiteas, agus ar nithe eile a dtuairiscím orthu de réir eisceachta, tá cur síos déanta orthu sa *Réamhrá leis na Cuntais Leithreasa*.

Níl aon rud le tuairisciú agam ina leith sin.

Seamus MacCárthaigh

Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

23 Meán Fómhair 2020

Vóta 32 Gnó, Fiontair agus Nuálaíocht

Cuntas Leithreasa 2019

		2019		2018
		Soláthar sna meastacháin	Toradh	Toradh
	€000	€000	€000	€000
Caiteachas ar an gclár				
A	Poist agus Forbairt Fiontar			
	<i>Meastacháin bhunaidh</i>	465,986		
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>	20,800		
	<i>Meastacháin fhorlíontacha</i>	(7,054)		
			479,732	439,362
				392,272
B	Nuálaíocht			
	<i>Meastacháin bhunaidh</i>	398,440		
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>	6,800		
	<i>Meastacháin fhorlíontacha</i>	11,279		
			416,519	411,206
				368,697
C	Rialáil			
	<i>Meastacháin bhunaidh</i>	85,811		
	<i>Meastacháin fhorlíontacha</i>	(4,224)		
			81,587	78,700
				76,001
Caiteachas comhlán				
	<i>Meastacháin bhunaidh</i>	950,237		
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>	27,600		
	<i>Meastacháin fhorlíontacha</i>	1		
			977,838	929,268
				836,970
	<i>Asbhain</i>			
D	Leithreasá i gcabhair		53,272	58,977
				57,725
Glancaiteachas				
	<i>Meastacháin bhunaidh</i>	896,965		
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>	27,600		
	<i>Meastacháin fhorlíontacha</i>	1		
			924,566	870,291
				779,245

Barrachas

Tá barrachas an mhéid arna chur ar fáil thar an méid arna chur i bhfeidhm dlite le tabhairt suas don Státchiste. Faoi alt 91 den Acht Airgeadais 2004, is féidir iomlán aon leithreasai gan chaitheamh, nó cuid díobh, le haghaidh seirbhísí soláthair caipitil a thabhairt ar aghaidh lena gcaitheamh sa bhliain ina dhiaidh sin. Tugadh leithdháiltí gan chaitheamh dar luach €42.15 milliún maidir le gnéithe caipitil fhotheidil A.7, A.8, A.16, B.4, B.5 & B.9 ar aghaidh go dtí 2020.

	2019	2018
	€	€
Barrachas	54,274,812	39,715,758
Géilleadh iarchurtha	(42,150,000)	(27,600,000)
Barrachas le géilleadh	12,124,812	12,115,758

An Dr Orlaigh Quinn

Oifigeach Cuntasaíochta

An Roinn Gnó, Fiontar agus Nuálaíochta

31 Márta 2020

Nótaí leis an gCuntas Leithreasa

Nóta 1 Ráiteas maidir leis an gCostas Oibriúcháin 2019

	2019		2018
	€000	€000	€000
Costas cláir		893,271	802,046
Pá		27,262	26,095
Neamhphá		8,735	8,829
Caiteachas comhlán		929,268	836,970
<i>Asbhain</i>			
Leithreasáí i gcabhair		58,977	57,725
Glancaiteachas		870,291	779,245
Athruithe ar shócmhainní caipitil			
Ceannacháin airgid	(1,818)		
Dímheas	1,838		
Caillteanas ar dhiúscairtí	1	21	(424)
Athruithe ar ghlansócmhainní reatha			
Laghdú ar fhabhruithe deiridh	(134)		
Laghdú ar an stoc	32	(102)	2,218
Caiteachas díreach		870,210	781,039
Caiteachas a íocadh in áit eile			
Glancaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara (airgead tirim) (nóta 1.1)		23,779	24,044
Cíosanna barúlacha (neamhairgead)		2,847	2,857
Glanchostas an chláir		896,836	807,940

1.1 Glancaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara

Is éard atá i suim an ghlancaiteachais ar sheirbhísí gaolmhara na suimeanna seo a leanas maidir le Vóta 32 a íocadh in áiteanna eile.

	2019	2018
	€000	€000
Vóta 9 Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim	96	97
Vóta 12 Aoisliúntas agus Liúntais Scoir	19,432	18,786
Vóta 13 Oifig na nOibreacha Poiblí	3,814	4,711
Vóta 18 An Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte	102	101
An Príomh-Chiste – Pinsin na nAirí	335	349
	23,779	24,044

Nóta 2 Ráiteas ar an Staid Airgeadais amhail an 31 Nollaig 2019

	Nóta	2019 €000	2018 €000
Sócmhainní caipitil	2.1	7,502	7,523
Sócmhainní reatha			
Banc agus airgead tirim		47,246	12,549
Stoic	2.2	199	231
Iarmhéideanna dochair eile	2.3	862	909
Réamhíocaíochtaí		1,764	1,504
Ioncam fabhraithe		520	571
Iomlán na sócmhainní reatha		<u>50,591</u>	<u>15,764</u>
Lúide dliteanais reatha			
Speansais fhabhraithe		762	1,113
Ioncam iarchurtha		4,306	3,880
Iarmhéideanna sochair eile	2.4	4,430	3,822
Glanmhaoiniú Stáitchiste	2.5	43,678	9,636
Iomlán na ndlíteanas reatha		<u>53,176</u>	<u>18,451</u>
Glansócmhainní reatha		<u>(2,585)</u>	<u>(2,687)</u>
Glansócmhainní		<u>4,917</u>	<u>4,836</u>
Léirithe ag:			
Cuntas um maoiniú Stáit	2.6	<u>4,917</u>	<u>4,836</u>

2.1 Sócmhainní caipitil

	Trealamh oifige agus TF €000	Troscán agus feistis €000	Sócmhainní caipitil atá á bhforbairt €000	Iomlán €000
Ollsócmhainní				
Costas nó luacháil amhail an 1 Eanáir 2019	35,635	3,789	2,348	41,772
Breiseanna	604	82	1,132	1,818
Tugtha in úsáid sa bhliain	693	—	(693)	—
Diúscairtí	(3,554)	(647)	—	(4,201)
Costas nó luacháil amhail an 31 Nollaig 2019	33,378	3,224	2,787	39,389
Dímheas carntha				
Iarmhéid tosaigh amhail an 1 Eanáir 2019	30,908	3,341	—	34,249
Dímheas don bhliain	1,765	73	—	1,838
Dímheas ar dhiúscairtí	(3,553)	(647)	—	(4,200)
Dímheas carntha amhail an 31 Nollaig 2019	29,120	2,767	—	31,887
Glansócmhainní amhail an 31 Nollaig 2019	4,258	457	2,787	7,502
Glansócmhainní amhail an 31 Nollaig 2018	4,727	448	2,348	7,523

2.2 Stoic

amhail an 31 Nollaig	2019 €000	2018 €000
Páipéarachas	127	157
Soláthairtí TF	64	56
Ábhair ghlantacháin	8	18
	199	231

2.3 Iarmhéideanna dochair eile

amhail an 31 Nollaig	2019	2018
€000	€000	€000
Réamhíocaíochtaí le hOifig na nOibreacha Poiblí	227	109
Iarmhéideanna dochair ilghnéitheacha	502	575
Caiteachas inghnóthaithe:		
Taisteal	37	
Seirbhísí comhroinnte	96	
	133	225
	862	909

2.4 Iarmhéideanna sochair eile

amhail an 31 Nollaig	2019	2018
	€000	€000
Méideanna atá dlite don Stát		
Cáin Ioncaim	946	1,466
Árachas sóisialach pá-choibhneasa	517	56
Cáin maoiné áitiúla	7	—
Cáin shiarchoinneálach ar sheirbhísí gairmiúla	106	82
Cáin bhreisluacha ar éadálacha laistigh de AE	79	79
An muirear sóisialta uilíoch	179	—
	1,834	1,683
Sciar na dtáillí athnuachana paitinní atá iníoctha le hOifig Eorpach na bPaitinní	1,720	1,618
Íocaíochtaí foirne	147	81
Dlíteanas pinsin fostaithe	92	40
Tuarastail inghnóthaithe	133	142
Iarmhéideanna ilghnéitheacha eile	504	258
	4,430	3,822

2.5 Glanmhaoiniú Státchiste

amhail an 31 Nollaig	2019 €000	2018 €000
Barrachas le géilleadh	12,125	12,116
Géilleadh iarchurtha	42,150	27,600
Deontas státchiste neamhtharraingthe	(10,597)	(30,080)
Glanmhaoiniú Státchiste	43,678	9,636
Léirithe ag:		
Féichiúnaithe		
Banc agus airgead tirim	47,246	12,549
Iarmhéideanna dochair eile	862	909
	48,108	13,458
Creidiúnaithe		
Dlite don Stát	(1,834)	(1,683)
Iarmhéideanna sochair eile	(2,596)	(2,139)
	(4,430)	(3,822)
	43,678	9,636

2.6 Cuntas um maoiniú Stáit

	Nóta	2019 €000	2018 €000
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir		4,836	6,530
Íocaíochtaí amach ón Vóta			
Soláthar sna meastacháin	Cuntas	924,566	
Géilleadh iarchurtha	Cuntas	(42,150)	
Barrachas le géilleadh	Cuntas	(12,125)	
Glanvóta		870,291	779,245
Costais feistithe agus troscán a sholáthair Oifig na nOibreacha Poiblí		—	100
Caiteachas (airgead tirim) a íocadh in áiteanna eile	1.1	23,779	24,044
Caiteachas neamhairgid – cíos ainmniúil		2,847	2,857
Glanchostas an chláir	1	(896,836)	(807,940)
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig		4,917	4,836

2.7 Ceangaltais

a) Ceangaltais dhomhanda ^a	2019	2018
amhail an 31 Nollaig	€000	€000
Soláthar earraí agus seirbhísí	190,494	148,454
Cláir dheontas neamhchaipitil	1,550	1,241
Cláir dheontas caipitil	1,819,969	1,471,877
Iomlán na gceangaltas infhorghníomhaithe le dlí	<u>2,012,013</u>	<u>1,621,572</u>

Nóta ^a Áirítear leis ceangaltais a mhaoineofar ó ioncam acmhainní dílse arna ghiniúint ag comhlachtaí Stáit atá faoi choimirce na Roinne.

b) Cláir dheontas neamhchaipitil	2019	2018
	€000	€000
Iarmhéid tosaigh	1,241	1,025
Deontais íoctha sa bhliain	(13,103)	(11,321)
Ceangaltais deontais nua	13,494	11,556
Deontais a cuireadh ar ceal	(82)	(19)
Iarmhéid deiridh	<u>1,550</u>	<u>1,241</u>

c) Cláir dheontas caipitil	2019	2018
	€000	€000
Iarmhéid tosaigh	1,471,877	1,411,456
Deontais íoctha sa bhliain	(566,665)	(519,433)
Ceangaltais deontais nua	995,310	716,027
Deontais a cuireadh ar ceal	(80,553)	(136,173)
Iarmhéid deiridh	<u>1,819,969</u>	<u>1,471,877</u>

d) Mórthionscadail chaipitil

Taispeántar thíos na deontais chaipitil lenar bhain caiteachas €10 milliún nó níos mó:-

	Caiteachas carnach go dtí an 31 Nollaig 2018	Caiteachas in 2019	Ceangaltais tionscadal i mblíanta ina dhiaidh sin	Saolré iomlán ionchais caiteachais ar thionscadal 2019	Saolré iomlán ionchais caiteachais ar thionscadal 2018*
	€000	€000	€000	€000	€000
Ceangaltais na Gníomhaireachta					
ÚFT Éireann (A5)	1,666	22,060	68,600	92,326	80,526
Fiontraíocht Éireann (A7)	322,843	50,352	133,705	506,900	454,807
Fondúireacht Eolaíochta Éireann (B4)	290,407	74,631	423,079	788,117	454,434
Fiontraíocht Éireann (B4)	32,657	5,755	25,144	63,556	40,095
Ceangaltais na Roinne					
Clár taighde in Institiúidí Tríú Leibhéal (PRTL) (B5)	153,188	3,727	610	157,525	155,970
INTERREG (A10)	2,457	4,277	14,266	21,000	21,000
	803,218	160,802	665,404	1,629,424	1,206,832

*Ní áirítear leis tionscadail a críochnaíodh faoi dheireadh 2018.

Difríochtaí suntasacha

I gcás go raibh méadú/laghdú os cionn €500,000 ar chaiteachas cláir ó 2018 go 2019, tugtar míniú mar a leanas:

ÚFT Éireann (A5)

Méadú ar an gcaiteachas iomlán ionchais: €11.8 milliún

Le linn 2019 faomhadh deontas úr sa chatagóir do chliantchuideachta dar luach €11.8 milliún ar an iomlán.

Fiontraíocht Éireann (A7)

Méadú ar an gcaiteachas iomlán ionchais: €52 milliún

Bhí an méadú mar gheall ar ghlanméadú €1 mhiliún ar luach an cheangaltais ar dhá thionscadal agus ceithre thionscadal úra dar luach €51 milliún.

Fondúireacht Eolaíochta Éireann (B4)

Méadú ar an gcaiteachas iomlán ionchais: €334 milliún

Baineann an méadú go príomha le dhá thionscadal déag úra maidir le hionaid taighde in 2019, rud a chruthaigh ceangaltas €335 milliún a fritháiríodh le laghdú i luach tionscadail amháin dar luach €1 mhiliún ar an iomlán.

Clár taighde in Institiúidí Tríú Leibhéal (B5)

Méadú ar an gcaiteachas iomlán ionchais: €1.6 milliún

Baineann an méadú go príomha le méadú ar luach an cheangaltais do thionscadal amháin.

2.8 Dliteanais aibithe

amhail an 31 Nollaig	2019	2018
	€000	€000
Meastachán na ndliteanas aibí nár urscaoileadh ag deireadh na bliana	128	301

2.9 Dliteanais theagmhasacha

Soláthraítear sa Scéim Ráthaíochta Creidmheasa (CGS) a tháinig i bhfeidhm in 2012, ráthaíocht Stáit tríd an Roinn d'iasachtóirí creidiúnaithe (Banc-Aontas na hÉireann, Banc na hÉireann agus Banc Uladh (Éire)) de 80% ar iasachtaí incháilithe nó ar bhannaí feidhmíochta d'micrifhiontair, fiontair bheaga agus meánmhéide inmharthana (FBManna). Íocann an Stát an ráthaíocht (an 'ráthóir') leis an iasachtóir ar an bpríomh-iarmhéid amuigh nár gnóthaíodh ar shaoráid scéime i gcás mainneachtain iasachtóra ar aisíocaíochtaí na saoráide scéime.

Ba iad *Capita Asset Services* oibreoir agus bainisteoir na Scéime Ráthaíochta Creidmheasa ó seoladh í ag deireadh 2012. I mí Dheireadh Fómhair 2016, mar thoradh ar chinneadh ón Rialtas maidir leis an ábhar, rinneadh oibreoir úr na Scéime Ráthaíochta Creidmheasa de Chorparáid Baincéireachta Straitéisí na hÉireann.

Rinneadh an Scéim Ráthaíochta Creidmheasa úr trí ionstraim reachtúil in 2017. Seoladh an scéim athbhreithnithe i mí Iúil 2018. Léiríonn na comhfhigiúirí sin iomlán na scéime athbhreithnithe reatha agus na scéime stairiúla dúnta. Amhail an 31 Nollaig 2019, clúdaíodh €30.2 milliún in iasachtaí amuigh i gcistí iasachtaí na Scéime Ráthaíochta Creidmheasa. I gcás mainneachtain FBM, déanfaidh an t-iasachtóir creidiúnaithe éileamh i ndáil leis an bpríomh-iarmhéid nár gnóthaíodh. B'ionann an nochtadh uasta iomlán don Roinn i ndáil le hiasachtaí amuigh amhail an 31 Nollaig 2019 agus €5.147 milliún ar an iomlán.

Íocann FBManna a bhaineann leas as an scéim préimh suas le 2% in aghaidh na bliana leis an Roinn (féach ar Nóta 4.1) agus íoctar éilimh i gcoinne na ráthaíochta le hiasachtóirí rannpháirtíochta agus íoctar as fotheideal A.9 iad. Íoctar na méideanna a íoctar chomh maith leis an *SBCI* chun an scéim a oibriú as an bhfotheideal sin chomh maith.

Tá achoimre ar na fáltais agus ar na híocaíochtaí a bhaineann leis sin leagtha amach thíos.

	2019	2012-2019
	€000	€000
Fáltais i ndáil le préimheanna a d'íoc FBManna	415	2,535
Caiteachas na scéime		
Íocaíocht le lucht riaracháin scéime an <i>SBCI</i>	(341)	(2,439)
Éilimh a d'íocadh	—	(745)
Costas iomlán na scéime	(341)	(3,184)
Glanchoistas na scéime	74	(649)

Tá an Roinn páirteach i roinnt imeachtaí dlí ar feitheamh a bhféadfaí dliteanais a ghiniúint leo, ag brath ar thoradh na dlíthíochta. Tá méid nó uainiú iarbhrí na ndliteanas ionchasach neamhchinnte.

Nóta 3 Caiteachas Vóta de réir an Fhotheidil

Anailís ar chaiteachas riaracháin

Rinneadh caiteachas riaracháin a chionroinnt ar fud na gclár, chun na costais iomlána cláir a léiriú.

	2019		2018
	Soláthar sna meastacháin		Toradh
	€000	€000	€000
i Tuarastail, pána agus liúntais			
<i>Meastacháin bhunaidh</i>	29,039		
<i>Meastacháin fhorlíontacha</i>	(448)		
		28,591	27,262
ii Taisteal agus cothú		856	889
iii Foghlaim agus forbairt agus speansais theagmhasacha		1,300	1,628
iv Seirbhísí poist agus teileachumarsáide		300	370
v Trealamh oifige agus seirbhísí seachtracha TF		4,010	4,099
vi Speansais áitreabh oifige		980	771
vii Seirbhísí comhairleoireachta agus athbhreithnithe ar luach ar airgead agus athbhreithnithe beartas		1,300	755
viii Fógraíocht agus acmhainní faisnéise		250	223
		37,587	35,997
			34,924

Difríochtaí suntasacha

Is é seo a leanas achoimre ar na cúiseanna le héagsúlachtaí suntasacha i gcaiteachas riaracháin (+/- 25% agus €100,000).

vii Seirbhísí sainchomhairleoireachta agus athbhreithnithe ar luach ar airgead agus athbhreithnithe beartais

Soláthar sna meastacháin: €1.3 milliún, toradh: €755,000

Ní dheachaigh roinnt tionscadal sainchomhairleoireachta a ceadáidh le haghaidh maoinithe in 2019 ar aghaidh mar a rabhthas ag súil leis mar gheall ar mhoilleanna/cealuithe/athbheartú tosaíochta.

Clár A Poist agus Forbairt Fiontar

		2019		2018
		Soláthar sna meastacháin		Toradh
		€000	€000	€000
				Toradh
				€000
A.1	Riarachán – pá			
	<i>Meastacháin bhunaidh</i>	10,114		
	<i>Meastacháin fhorlíontacha</i>	(213)		
			9,901	9,268
A.2	Riarachán-neamhphá		2,866	2,776
A.3	Pinsin stairiúla na Gníomhaireachta			
	<i>Meastacháin bhunaidh</i>	41,040		
	<i>Meastacháin fhorlíontacha</i>	(500)		
			40,540	38,912
A.4	Idir-Thrádáil Éireann			
	<i>Meastacháin bhunaidh</i>	9,145		
	<i>Meastacháin fhorlíontacha</i>	500		
			9,645	8,125
A.5	ÚFT Éireann			
	<i>Meastacháin bhunaidh</i>	193,670		
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>	20,800		
	<i>Meastacháin fhorlíontacha</i>	(2,100)		
			212,370	161,780
A.6	Deontais NSAI-deontas maidir le speansais riaracháin agus ghinearálta		6,646	5,854
A.7	Fiontraíocht Éireann			
	<i>Meastacháin bhunaidh</i>	153,077		
	<i>Meastacháin fhorlíontacha</i>	(8,000)		
			145,077	111,220
A.8	Forbairt fiontair áitiúil		37,931	37,931
A.9	Scéim um ráthaíocht chreidmheasa pháirteach shealadach		500	341
A.10	Maoiniú comhfhreagrach do INTERREG			
	<i>Meastacháin bhunaidh</i>	3,000		
	<i>Meastacháin fhorlíontacha</i>	1,200		
			4,200	1,031
A.11	Síntiús le heagraíochtaí idirnáisiúnta, etc.		1,840	2,122
A.12	Coimisiúin, coistí, agus fiosrúcháin speisialta		1	—
A.13	Costais dhlíthiúla agus seirbhísí eile		155	13

A.14	Scéim iasachta d'fhás amach anseo				
	<i>Meastacháin bhunaidh</i>	6,000			
	<i>Meastacháin fhorlíontacha</i>	<u>2,000</u>			
			8,000	8,031	17,000
A.15	Scéim faoisimh dhaonnúil				
	<i>Meastacháin bhunaidh</i>	1			
	<i>Meastacháin fhorlíontacha</i>	<u>59</u>			
			60	6	—
			<u>479,732</u>	<u>439,362</u>	<u>392,272</u>

Difríochtaí suntasacha

Is é seo a leanas achoimre ar na cúiseanna le difríochtaí suntasacha i gcaiteachas cláir (+/- 5% agus €100,000). Ar an iomlán, bhí an caiteachas maidir le Clár A €47.424 milliún ní b'isle ná an méid ar soláthraíodh ina leith ar dtús (géilleadh iarchurtha san áireamh). Tharla sé sin i ngeall ar an méid seo a leanas go príomha:

A.4 Idir-Thrádáil Éireann

Soláthar sna meastacháin: €9.145 milliún, toradh: €9.901 milliún

Cuimsítear an méid seo a leanas sna difríochtaí:

- €500,000 de mhaoiniú caipitil a leithdháileadh i bpróiseas na meastachán forlíontach ag deireadh 2019 le haghaidh Sheirbhís Chomhairleach Brexit ITÉ.
- méadú ar íocaíochtaí pinsin.

A.5 ÚFT Éireann

Soláthar sna meastacháin: €214.47 milliún, toradh: €199.47 milliún

Bhí an toradh €15 mhiliún níos lú ná an méid ar soláthraíodh ina leith ar dtús go príomha mar gheall ar thearc-chaitheamh €17 milliún ar an leithdháileadh maoinne de bharr roinnt tosca lena n-áirítear moilleanna ar thionscail chliant, moilleanna ar cheadanna ar phleanáil agus riachtanais bhreise maidir le suirbhéireacht láithreán. Cé go raibh coigilteas €1 mhiliún ar phá ann mar gheall ar fholúntais in 2019, bhí barrachas neamhphá €3 mhiliún ann i ndáil le feachtais idirnáisiúnta infheistíochta a bhí dírithe ar an teachtaireacht a sheachadadh go mbeidh Éire ar fáil le gnó a dhéanamh i ndiaidh Brexit.

A.6 NSAI- deontais maidir le speansais riaracháin agus ghinearálta

Soláthar sna meastacháin: €6.646 milliún, toradh: €5.854 milliún

Bhí an tearc-chaitheamh €792,000 mar gheall go príomha ar choigilteas ar leithdháileadh pá NSAI in 2019 agus léiríodh deacrachtaí agus moilleanna maidir le roinnt folúntas foirne a líonadh san Údarás.

A.7 Fiontraíocht Éireann

Soláthar sna meastacháin: €153.077 milliún, toradh: €119.431 milliún

Bhí an toradh €33.646 milliún níos lú ná an méid a soláthraíodh ina leith ar dtús mar gheall ar ranníocaíocht bhreise a rinne Fiontraíocht Éireann lena gclár caipitil féin, ar tharraingt anuas níos moille ná mar a rabhthas ag súil leis ar a Chiste Forbartha Fiontar Réigiúnach féin, ar mhoilleanna ar éilimh ar dheontais a fháil agus ar mhoilleanna sa tarraingt anuas ar a Chiste Caipiteal Síil agus Fiontair. Bhí ranníocaíocht breise Fhiontraíocht Éireann lena gclár caipitil féin mar thoradh ar mhéadú gan choinne san ioncam acmhainní dílse a ghin sé in 2019.

A.9 Scéim um ráthaíocht chreidmheasa pháirteach shealadach

Soláthar sna meastacháin: €500,000, toradh: €341,000

Sa leithdháileadh €500,000 clúdófar éilimh faoin Scéim agus costais an oibreora don bhliain. Mar oibreoir na Scéime Ráthaíochta Creidmheasa ceanglaítear ar Chorporáid Baincéireachta Straitéisí na hÉireann árachas a bheith aige. Le linn na bliana, laghdaigh oibreoir na Scéime an cion dá chostais fhoriomlána a leithdháileadh ar an Scéim Ráthaíochta Creidmheasa. Laghdaigh sin na costais oibriúcháin le haghaidh na bliana.

A.10 Maoiniú comhfhreagrach do INTERREG

Soláthar sna meastacháin: €3 milliún, toradh: €4.277 milliún

D'fhéadfadh fadhbanna a bheith le réamhaisnéis chruinn INTERREG toisc gur clár ilbhliantúil (seacht mbliana) é agus tá Comhlacht na gClár Speisialta AE (SEUPB, an t-údarás bainistíochta) ag obair le blianta cuntasáíochta difriúla nach dtagann le chéile. Bhí na tionscadail sna blianta tosaigh den bhabhta reatha den chlár mall ag tosú mar gheall ar an neamhchinnteacht pholaitiúil maidir le Brexit. Bhí éifeacht iarmhartach aige sin ar tharraingt anuas cistí. Cé go bhfuil na tionscadail ar fad faoi lánseol anois, mar gheall ar an moill b'éigean an maoiniú a theastaíonn sna blianta deireanacha den chlár a mhéadú. Níor tháinig athrú ar bith, áfach, ar cheangaltas maoinithe iomlán na Roinne Gnó, Fiontar agus Nuálaíochta de €21 milliún le haghaidh na tréimhse seacht mbliana den chlár reatha.

A.11 Síntiús le heagraíochtaí idirnáisiúnta, etc.

Soláthar sna meastacháin: €1.84 milliún, toradh: €2.122 milliún

Bhí méadú ar tháille bhallraíochta na hÉireann a íocadh leis an Eagraíocht Dhomhanda Trádála (EDT) toisc go ríomhtar an táille ar bhonn sciar baill de luach iomlán na trádála, agus i gcás na hÉireann tá sé sin ag méadú i gcónaí.

A.13 Costais dhlíthiúla agus seirbhís eile

Soláthar sna meastacháin: €155,000, toradh: €13,000

Is stuama é go gcuirfear na vóta bainistíochta leibhéal éigin maoinithe teagmhasaí a chur ar fáil i gcás go dtiocfadh costais gan choinne chun cinn le linn na bliana. Mar a tharla sé, bhí an leibhéal iarbhrí de chaiteachas teagmhasach ní b'ísle ná mar a measadh.

A.14 Scéim lasachta d'Fhás Amach Anseo

Soláthar sna meastacháin: €6 milliún, toradh: €8.031 milliún

Léiríonn an caiteachas breise €2.031 milliún go raibh glacadh na Scéime lasachta d'Fhás Amach Anseo i bhfad ní ba mhó nach mar a bhí measta.

Clár B Nuálaíocht

		2019		2018	
		Soláthar sna meastacháin		Toradh	
		€000	€000	€000	
B.1	Riarachán – pá		7,664	7,290	6,933
B.2	Riarachán-neamhphá		2,674	2,443	2,657
B.3	Oifig na bPaitinní		3,033	3,165	2,899
B.4	An Clár um Fhorbairt Eolaíochta agus Teicneolaíochta				
	<i>Meastacháin bhunaidh</i>	316,674			
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>	6,800			
	<i>Meastacháin fhorlíontacha</i>	2,550			
			326,024	326,034	317,362
B.5	Clár Taighde in Institiúidí Tríú Leibhéal (PRTL)				
	<i>Meastacháin bhunaidh</i>	24,300			
	<i>Meastacháin fhorlíontacha</i>	1,999			
			26,299	26,299	18,300
B.6	Síntiús le heagraíochtaí idirnáisiúnta, etc.				
	<i>Meastacháin bhunaidh</i>	23,934			
	<i>Meastacháin fhorlíontacha</i>	6,730			
			30,664	30,556	20,543
B.7	Coimisiúin, coistí agus fiosrúcháin speisialta		1	—	—
B.8	Costais dhlíthiúla agus seirbhísí eile		160	4	3
B.9	Ciste Nuálaíochta um Theicneolaíochtaí Bunathraitheacha		20,000	15,415	—
			416,519	411,206	368,697

Difríochtaí suntasacha

Is é seo a leanas achoimre ar na cúiseanna le difríochtaí suntasacha i gcaiteachas cláir (+/- 5% agus €100,000). Ar an iomlán, bhí an caiteachas maidir le Clár B €5.966 milliún ní ba mhó ná an méid ar soláthraíodh ina leith ar dtús (géilleadh iarchurtha san áireamh). Tharla sé sin i ngeall ar an méid seo a leanas go príomha:

B.5 Clár Taighde in Institiúidí Tríú Leibhéal (PRTL)

Soláthar sna meastacháin: €24.3 milliún, toradh: €26.299 milliún

Baineadh leas as maoiniú breise €1.999 milliún chun dlíteanais amuigh a bhí dlite faoi thimthriall 5 den Chlár PRTL a scaoileadh.

B.6 Síntiús le heagraíochtaí idirnáisiúnta, etc.

Soláthar sna meastacháin: €23.934 milliún, toradh: €30.556 milliún

Bhí an €6.6 milliún sa bhreis mar gheall ar sholáthar breise €5 mhiliún a cuireadh ar fáil le tacú le clár faoin nGníomhaireacht Eorpach Spáis agus €1.7 milliún sa bhreis a cuireadh ar fáil chun tacú le clár bhreise faoin Réadlann Eorpach sa Leathsféar Theas. Rinneadh an barrachas sin a fhritháireamh ábhairín le tearc-chaitheamh €100,000 ar roinnt eagraíochtaí eile e.g. an Chomhdháil Eorpach um Bitheolaíocht Mhóilíneach.

B.8 Costais dhlíthiúla agus seirbhísí eile

Soláthar sna meastacháin: €160,000, toradh: €4,000

Bainistiú stuama maidir le vóta is ea leibhéal éigin de mhaoiniú teagmhasach a chur ar fáil i gcás go dtiocfadh aon chostais gan choinne chun cinn le linn na bliana. Mar a tharla sé, bhí an leibhéal iarbhír de chaiteachas teagmhasach i bhfad ní b'isle ná mar a measadh.

B.9 Ciste Nuálaíochta um Theicneolaíochtaí Bunathraitheacha

Soláthar sna meastacháin: €20 milliún, toradh: €15.415 milliún

Is ceann de na cistí ceannlíne é an ciste seo a sainathnódh faoin bPlean Forbartha Náisiúnta. Dírtear an ciste a bhí beartaithe bheith ina chiste €500 milliún thar shaolré an PFN, ar shamhlacha gnó a athrú ó bhonn tríd an teicneolaíocht i réimse leathan réimsí agus disciplíní agus díreofar é ar chomhoibriú a spreagadh idir bonn taighde agus tionscail na hÉireann. Mar gheall ar chineál casta an chiste seo, a bhfuil baint ag os cionn 100 comhpháirtí leis, ghlac plé faoi chonarthaí ní b'fhaide ná mar a rabhthas ag súil leis. Dá réir sin, níor cuireadh tús le roinnt tionscadal in 2019 mar a bhí beartaithe.

Clár C Rialachán

		2019		2018
		Soláthar sna meastacháin		Toradh
		€000	€000	€000
C.1	Riarachán – pá			
	<i>Meastacháin bhunaidh</i>	11,261		
	<i>Meastacháin fhorlíontacha</i>	(235)		
			11,026	9,894
C.2	Riarachán-neamhphá		3,456	3,316
C.3	An Clár um Chaidreamh san Áit Oibre			
	<i>Meastacháin bhunaidh</i>	19,120		
	<i>Meastacháin fhorlíontacha</i>	(1,115)		
			18,005	17,554
C.4	Deontais i gcomhair seirbhísí oideachais agus comhairleacha ceardchumann - teoranta ó thaobh airgid thirim de		900	900

C.5	An tÚdarás Sláinte agus Sábháilteachta - deontais maidir le speansais riaracháin agus ghinearálta				
	<i>Meastacháin bhunaidh</i>	19,783			
	<i>Meastacháin fhorlíontacha</i>	<u>(375)</u>			
			19,408	19,297	19,075
C.6	Cumaisc cheardchumann		60	—	—
C.7	Oifig an Stiúrthóra um Fhorfheidhmiú Corparáideach				
	<i>Meastacháin bhunaidh</i>	6,057			
	<i>Meastacháin fhorlíontacha</i>	<u>(1,400)</u>			
			4,657	4,300	3,702

C.8	An Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí			
	<i>Meastacháin bhunaidh</i>	12,577		
	<i>Meastacháin fhorlíontacha</i>	(500)		
			12,077	11,842
				11,457
C.9	An Bord Measúnaithe Díobhála Pearsanta			
	<i>Meastacháin bhunaidh</i>	115		
	<i>Meastacháin fhorlíontacha</i>	251		
			366	408
				42
C.10	Tacaíocht do Thomhaltóirí		70	67
				44
C.11	An Oifig um Chlárú Cuideachtaí agus Cláráitheoir na gCara-Chumann – deontais maidir le speansais riaracháin agus ghinearálta			
	<i>Meastacháin bhunaidh</i>	7,875		
	<i>Meastacháin fhorlíontacha</i>	(850)		
			7,025	7,064
				7,130
C.12	Údarás Náisiúnta Maoirseachta Iniúchta agus Cuntasaíochta na hÉireann		2,112	1,442
				1,234
C.13	Síntiús le heagraíochtaí idirnáisiúnta, etc.		1,320	1,118
				1,116
C.14	Coimisiúin, coistí agus fiosrúcháin speisialta		256	80
				79
C.15	Costais dhlíthiúla agus seirbhísí eile		849	96
				458
			81,587	78,700
				76,001

Difríochtaí suntasacha

Is é seo a leanas achoimre ar na cúiseanna le difríochtaí suntasacha i gcaiteachas cláir (+/- 5% agus €100,000). Ar an iomlán, bhí an caiteachas maidir le Clár C €7.111 milliún ní b'ísle ná an méid ar soláthraíodh ina leith ar dtús. Tharla sé sin i ngeall ar an méid seo a leanas go príomha:

C.3 An Clár um Chaidreamh san Áit Oibre

Soláthar sna meastacháin: €19.12 milliún, toradh: €18.066 milliún

Bhí an tearc-chaitheamh €1.054 milliún mar gheall ar roinnt tosca lena n-áirítear iad seo a leanas:

- bhí tearc-chaitheamh i ndáil leis an aoisliúntas agus na pinsin do bhaill na Cúirte Oibreachais mar gheall ar sholáthar arna dhéanamh i gcomhair íocaíocht na bpinsin agus na n-aiscí i ndáil le baill a bhí incháilithe i leith éirigh as ach a chinn gan éirí as in 2019.
- bhí tearc-chaitheamh i ndáil leis an gCúirt Oibreachais mar gheall ar na deacrachtaí a bhain le roinnt folúntas a líonadh a tháinig chun cinn le linn na bliana.
- le bunú an Choimisiúin um Chaidreamh san Áit Oibre i mí Dheireadh Fómhair 2015, scoir an Binse Achomhairc Fostaíochta (BAF) d'éilimh agus d'achomhairc úra a ghlacadh. Chuir páirtí amháin nó an dá pháirtí na cásanna stairiúla sin siar mar gheall ar imeachtaí sna hArd-Chúirteanna, a chur srian ar BAF na cásanna sin a chur i gcrích, rud a raibh tearc-chaitheamh in 2019 mar

thoradh air.

- in 2019 tháinig coigilteas pá an Choimisiúin um Chaidreamh san Áit Oibre chun cinn mar gheall ar mhoill ar earcaíocht breithneoirí, folúntais foirne agus teacht an Gharda Síochána laistigh de shainchúram an Choimisiúin um Chaidreamh san Áit Oibre ní ba mhoille ná mar a rabhthas ag súil leis.

C.7 Oifig an Stiúrthóra um Fhorfheidhmiú Corparáideach

Soláthar sna meastacháin: €6.057 milliún, toradh: €4.3 milliún

Bhí an tearc-chaitheamh €1.76 milliún mar gheall ar roinnt baill foirne a d'éirigh as agus ar mhoilleanna maidir le baill foirne a fháil in ionad na mball foirne a aistríodh amach as an OSFC. Lena chois sin, sa leithdháileadh neamhphá don bhliain bhí tearc-chaitheamh i ndáil le costais dlíthiúla a bhain le cás-obair. Bhí na costais a tháinig chun cinn le linn na bliana maidir leis sin ní b'isle ná mar a rabhthas ag súil leis cé go mbeidh cuid acu le hóc in 2020. Lena chois sin, rinneadh soláthar i leithdháileadh 2019 na hOifige i leith bhunú an OSFC mar ghníomhaireacht neamhspleách reachtúil. Mar gheall ar an moill ar chur chun cinn na reachtaíochta tríd an Oireachtas maidir leis an nGníomhaireacht úr a bhunú ar bhonn reachtúil, níor theastaigh an soláthar leithdháilte in 2019.

C.8 An Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí

Soláthar sna meastacháin: €12.577 milliún, toradh: €11.842 milliún

Áirítear leis an tearc-chaitheamh €735,000 coigilteas ar phá mar gheall ar dheacrachtaí folúntais a líonadh agus ar roinnt ball foirne ar iasacht a chuaigh ar ais chuig a máthairchuideachta. Fritháiríodh an tearc-chaitheamh seo méid éigin le barrachas caiteachais i gcostais riaracháin neamhphá, a tharla go príomha mar gheall ar chumarsáid a bhain le Brexit, nuashonruithe TFC, caiteachas breise ar chásanna dlíthiúla agus méadú ar chostais chíosá.

C.9 An Bord Measúnaithe Díobhálacha Pearsanta

Soláthar sna meastacháin: €115,000, toradh: €408,000

Tháinig an barrachas €293,000 chun cinn mar gheall ar roinnt daoine a chuaigh ar scor nach rabhthas ag súil leis le linn 2019 agus nár cuireadh san áireamh i leithdháileadh an Bhoird do 2019.

C.11 An Oifig um Chlárú Cuideachtaí agus Cláráitheoir na gCara-Chumann

Soláthar sna meastacháin: €7.875 milliún, toradh: €7.064 milliún

Bhain an tearc-chaitheamh €811,000 le coigilteas €273,000 i bpá agus €538,000 i neamhphá. Bhí an tearc-chaitheamh pá €273,000 mar gheall go príomha ar dheacrachtaí agus ar mhoilleanna maidir le hearcaíocht. Bhí an tearc-chaitheamh pá €538,000 mar gheall go príomha ar roinnt tosca lena n-áirítear:

- an mhoill ar chur chun feidhme an Chláir um Úinéireacht Thairbhiúil
- moilleanna ar Thionscadal um Athnuachan TFC na hOifige a chur chun cinn
- coigilteas i réimsí amhail glanadh/slándáil, fógraíocht agus litreacha um fhorfheidhmiú.

C.12 Údarás Náisiúnta Maoirseachta Iniúchta agus Cuntasaíochta na hÉireann

Soláthar sna meastacháin: €2.112 milliún, toradh: €1.442 milliún

Bhí an tearc-chaitheamh €670,000 mar gheall go raibh an meastachán bunaithe ar líon iomlán ball foirne a bheith ag IAASA chun a fheidhmeanna reachtúla a dhéanamh. Mar sin féin, bhí moilleanna ann maidir le gráid áirithe foirne a earcú in 2019, rud a raibh coigilteas ar an

bhfótheideal mar thoradh air.

C.13 Síntiús le heagraíochtaí idirnáisiúnta, etc.

Soláthar sna meastacháin: €1.32 milliún, toradh: €1.118 milliún

Íoctar an ranníocaíocht i gcomhair bhallraíocht na hEagraíochta Idirnáisiúnta Saothair i bhFrancanna na hEilvéise agus bhí coigilteas mar thoradh ar ráta malairte lag i gcoinne an Euro.

C.14 Coimisiúin, coistí agus fiosrúcháin speisialta

Soláthar sna meastacháin: €256,000, toradh: €80,000

Tháinig an tearc-chaitheamh €176,000 chun cinn go príomha mar gheall ar:

- bhí tearc-chaitheamh €66,000 ann mar gheall ar ghníomhaíocht laghdaithe ag na Comhchoistí Oibreachais
- níor athbhunaíodh Grúpa Athbhreithnithe an Dlí Cuideachtaí ach i mí Iúil 2018 agus tháinig laghdú ina dhiaidh sin ar an líon cruinnithe iomlánacha agus an líon cruinnithe fochoistí. Bhí tearc-chaitheamh €64,000 mar thoradh air sin mar aon le coigilteas i gcostas na hoibre um thaighde dlíthiúil
- bhí tearc-chaitheamh eile €46,000 mar thoradh ar choigilteas ilghnéitheach ag an nGrúpa Rialaithe Gnó, Grúpa Athbhreithnithe an Dlí um Dhíolacháin, an Tionscnaimh um Thodhchaí na hOibre (tionscadail taighde de chuid *EAT*) agus Fiosrúcháin maidir leis an Dlí Cuideachtaí.

C.15 Costais dhlíthiúla agus seirbhísí eile

Soláthar sna meastacháin: €849,000, toradh: €96,000

Bainistiú stuama maidir le vóta is ea leibhéal éigin de mhaoiniú teagmhasach a chur ar fáil i gcás go dtiocfadh aon chostais gan choinne chun cinn le linn na bliana. Mar a tharla sé, bhí an leibhéal iarbhír de chaiteachas teagmhasach i bhfad ní b'ísle ná mar a measadh.

Nóta 4 Fáltais

4.1 Leithreasaí i gcabhair

		2019		2018
		Measta	Réadaithe	Réadaithe
		€000	€000	€000
Ceartha Fostaíochta agus Caidreamh Tionsclaíoch				
1	Fáltais ón gCiste Árachais Shoisialta	250	162	379
2	Táillí ceadá fostaíochta	11,000	13,517	10,761
3	Ceadúnais ghníomhaireachtaí fostaíochta	355	411	396
4	Fógraí um pionós seasta an Choimisiúin um Chaidreamh san Áit Oibre	22	6	16
5	Costais dhámhachtainí cúirte an Choimisiúin um Chaidreamh san Áit Oibre	20	26	15
Dlí Árachais agus Cuideachtaí				
6	An Oifige um Chlárú Cuideachtaí	16,200	17,567	19,189
7	Clárlann na gCara-Chumann	45	46	43
Ceartha Trádála, Iomaíochta agus Margaidh				
8	Fáltais faoi Acht na Trádmharcanna 1963 agus Acht na bPaitinní 1964	9,000	9,873	9,858
9	Ceadúnais trádála ócaidí	1	—	—
10	An Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí	508	523	550
11	Fógraí um chumasc	320	376	752
Eile				
12	OSFC dlíthiúil	50	1	8
13	Ilghnéitheach	200	326	998
14	Bearnas fiontraíochta ^a	5,675	5,764	3,568
15	An Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí ^b	2,077	1,884	1,591
16	Aoisliúntas <i>PIAB</i>	1,133	1,129	1,189
17	Aoisliúntas <i>ÚSS</i>	306	—	176
18	Scéim um Rátháíocht Iasachta Sealadaí	500	415	524
19	Sainghrúpa maidir le Riachtanais Scileanna Amach Anseo	507	453	460
20	Fáltais ó ranníocaíochtaí aoisliúntais breise ar luach saothair na seirbhíse poiblí ^c	5,103	6,498	7,252
Iomlán		53,272	58,977	57,725

- Nótaí
- ^a Léirítear leis an mBeartas Fiontraíochta méideanna a fuarthas ó ghníomhaireachtaí fiontraíochta reatha agus ó chinn a bhí ann cheana i ndáil le ranníocaíochtaí pinsin foirne agus aisíocaíocht *INTERREG-CRFE*. Is iad na gníomhaireachtaí Idir-Thrádáil Éireann, ÚFT, Fiontraíocht Éireann, FEÉ agus an iar-*SFADCo*.
  - ^b Tá na fáiltais faoin líne seo mar pháirt-íocaíocht den chaiteachas faoi fhotheideal C.8.
  - ^c Baineann figiúr 2018 le hasbhaintí a bhaineann le pinsin. Cuireadh ranníocaíochtaí aoisliúntais breise ina n-ionad ón 1 Eanáir 2019.

Difríochtaí suntasacha

Ar an iomlán, b'ionann na leithreasáí i gcabhair agus €5.705 milliún níos mó ná an méid a bhí measta ar dtús. Tá míniúcháin ar na difríochtaí leagtha amach thíos:

2 Táillí ceada fostaíochta

Meastachán: €11 mhilliún, réadaithe: €13.517 milliún

Bhí an barrachas €2.517 milliún i bhfáltais mar gheall go raibh méadú thart ar 22% ar líon na gceadanna a eisíodh. Tháinig méadú 13% chomh maith ar na hiarratais a fuarthas i gcomparáid le 2018. Léiríonn sé sin an t-éileamh atá ag fás ón tionscal maidir le ganntanais scileanna a chomhlíonadh.

6 An Oifig um Chlárú Cuideachtaí

Meastachán: €16.2 milliún, réadaithe: €17.567 milliún

Bhí an barrachas €1.367 milliún d'fháltais mar gheall ar roinnt cúiseanna le chéile, méadú ar chuideachtaí a bheith á gcorprú go príomha le chéile le leibhéal níos airde comhlíontachta.

8 Fáltais faoi Acht na dTrádmharcanna 1963 agus Acht na bPaitinní 1964

Meastachán: €9 milliún, réadaithe: €9.873 milliún

Bhí an méadú €873,000 mar gheall go príomha ar ioncam táillí ó athnuachan na n-iarratas ar phaitinní Eorpacha a bhí ní ba mhó ná mar a rabhthas ag súil leis.

13 Ilghnéitheach

Meastachán: €200,000, réadaithe: €326,000

Mar gheall ar chineál casta na bhfáltais ilghnéitheach tá sé deacair fáiltais dá leithéid a mheas go cruinn in aon bhliain amháin ar bith. Bhain cion suntasach de na fáiltais (€179,587) le Rannpháirtíocht Oifig na bPaitinní i roinnt gníomhaíochtaí agus clár um chomhar de chuid Oifig Eorpach na bPaitinní agus Oifig Maoine Intleachtúla an Aontais Eorpaigh.

15 An Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí (CCPC)

Meastachán: €2.077 milliún, réadaithe: €1.884 milliún

Bhí an t-easnamh €275,000 mar gheall go príomha ar thabhairt ar aghaidh barrachais shuntasacha de chistí tobhaigh a bailíodh in 2018. Foráiltear leis an reachtaíocht lena bhforáiltear i leith forchur tobhach leis an *CCPC* (an tAcht um Athchóiriú an Bhainc Ceannais 2010) i leith easnamh nó barrachas ar bith a thabhairt ar aghaidh ó bhliain amháin go bliain eile. Fritháiríodh an t-easnamh le méadú €82,000 ar chostais phárola mar gheall ar an ngá baill foirne breise a earcú lena gcur in ionad na mball foirne a chuaigh ar ais chuig an mBanc Ceannais.

17 Aoisliúntas ÚSS

Meastachán: €306,000, réadaithe: €nialas

Tháinig an t-easnamh chun cinn mar nár tharchuir an ÚSS ranníocaíocht aoisliúntais ar bith chuig an Roinn in 2019. D'éirigh roinnt daoine as san Údarás le linn na bliana agus d'úsáid sé na ranníocaíochtaí aoisliúntais a bhí le tarchur chuig an Roinn chun cnapshuimeanna na ndaoine a d'éirigh as a mhaoiniú.

20 Fáltais ó ranníocaíochtaí aoisliúntais breise ar luach saothair na seirbhísí poiblí

Meastachán: €5.103 milliún, toradh: €6.498 milliún

Laghdaíodh soláthar mheastachán 2019 ó sholáthar 2018 mar nach mbaineann an ranníocaíocht aoisliúntais breise (ASC), a tháinig in ionad an PRD, ach le luach saothair inphinsin seachas leis an luach saothair uile mar a bhí amhlaidh don PRD. Lena chois sin, gabhann níos mó bannaí tairsí ranníocaíochtaí athraitheacha leis an ASC, a rabhthas ag súil leis go mbeadh torthaí laghdaithe mar thoradh orthu freisin. Sháraigh an méid iarbhír a bailíodh an méid lena rabhthas ag súil mar gheall ar mhéaduithe ar líon na ndaoine a bhí fostaithe ag an Roinn/na gníomhaireachtaí agus na rátaí laghdaithe folúntas a bhí mar thoradh air sin.

4.2 Fáltais bhreise le híoc leis an Stáitchiste

	2019	2018
	€000	€000
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir	—	190
Oifigí Fiontair Áitiúla – reatha ^a	131	89
Oifigí Fiontair Áitiúla - caipiteal	—	2
An Bord Measúnaithe Díobhálacha Pearsanta (PIAB) ^b	9,000	—
IAASA – forchúiteamh párolla breise	—	180
Ilghnéitheach	—	8
Aistrithe chuig an Stáitchiste	(9,131)	(469)
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig	<u>—</u>	<u>—</u>

Nótaí: ^a Oifigí Fiontair Áitiúla – reatha: bhain sé sin le cistí nár úsáideadh le haghaidh fhotheideal A.8 agus airgead pinsin OFÁ in 2018.

^b Gineann an PIAB a ioncam maoinithe ó tháillí a ghearrtar ar éilítheoirí agus ar fhreagróirí. I gcomhréir le moladh ó iniúchadh, leagadh amach san Acht PIAB (Leasú) 2019 an beartas maidir le chúlchistí ioncaim nach mór do PIAB cloí leis. Ceanglaítear san Acht chomh maith ar PIAB airgead sa bhreis ar a chúlchiste atá leagtha síos a chur isteach chuig an Aire chun sochair an stáitchiste. Roimh an gcinneadh deiridh ar thairseach chúlchistí ioncaim riachtanacha PIAB, cuireadh suim €9 milliún ar aghaidh chuig an Roinn mar aitheantas ar oibleagáid dhlíthiúil PIAB faoi Acht 2019.

Nóta 5 Soláthar foirne agus Luach Saothair

5.1 Líon fostaithe

Coibhéisí lánaimseartha	2019	2018
Líon foirne ag deireadh na bliana		
Gníomhaireachtaí agus oifigí:		
Roinn	475	468
Oifig na bPaitinní	42	43
An Coimisiún um Chaidreamh san Áit Oibre	174	175
Oifig an Stiúrthóra um Fhorfheidhmiú Corparáideach	35	39
An Oifige um Chlárú Cuideachtaí	115	106
An Chúirt Oibreachais	31	31
	872	862
Gníomhaireachtaí ^a	1,615	1,543
	2,487	2,405

^a Áirítear leis fostaithe an Bhoird Measúnaithe Díobhálacha Pearsanta, gníomhaireacht stáit neamhthráchtála nach bhfaigheann, seachas soláthar pinsin, maoiniú díreach ón Státchiste.

5.2 Pá

Roinn, Oifigí agus Gníomhaireachtaí	2019	2018
	€000	€000
Pá	164,724	157,074
Liúntas maidir le hard-dualgais, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	2,467	867
Liúntais eile	3,450	2,535
Ragobair	896	436
ÁSPC an Fhostóra	11,764	9,196
Pá iomlán	183,301	170,108

Baineann na socrúithe luach saothair dá dtagraítear le gné phá Fhotheidil A.1, A.4, A.5, A.6, A.7, B.1, B.3, B.4, C.1, C.3, C.5, C.7 C.8, C.11 agus C.12.

5.3 Roinn

	2019	2018
	€000	€000
Pá ^{a, b}	44,865	43,514
Liúntas maidir le hard-dualgais, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	671	705
Liúntais eile	750	905
Ragobair	342	282
ÁSPC an Fhostóra	3,186	2,915
Pá iomlán ^c	49,814	48,321

- Nóta**
- ^a Áirítear leis íocaíochtaí pinsin le 25 iarbhall den Chúirt Oibreachais, den Údarás Iomaíochta agus den Ghníomhaireacht Náisiúnta do Thomhaltóirí (ar a dtugtar an Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Thomhaltóirí anois).
- ^b Ní áirítear leis táillí a íocadh le sealbhóirí oifige nach fostaithe iad de chuid na Roinne e.g. breithneoirí
- ^c Áirítear leis an bpá iomlán pá riaracháin (A.1, B.1 agus C.1) agus gnéithe pá Oifigí na Roinne (B.3, C.3, C.7 agus C.11). Tagraíonn an méid a luaitear le haghaidh pá i Nóta 1 d'fhotheidil riaracháin amháin.

5.4 Liúntais agus íocaíochtaí ragoibre – baill foirne na Roinne

	Líon na bhfaighteoirí	Faighteoirí a fuair €10,000 nó níos mó	Íocaíocht aonair iomlán is airde 2019 €	Íocaíocht aonair iomlán is airde 2018 €
Ard-dualgais, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	104	8	48,086	44,088
Liúntais eile	81	12	79,911	95,675
Ragobair	157	7	18,207	12,119
Luach saothair breise i níos mó ná catagóir amháin	26	11	47,240	45,225

5.5 Gníomhaireachtaí

Is iad na gníomhaireachtaí atá san áireamh anseo, an Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí, Fiontraíocht Éireann, an tÚdarás Sláinte agus Sábháilteachta, an tÚdarás Forbartha Tionscail, an tÚdarás um Chaighdeán Náisiúnta na hÉireann, Idir-Thrádáil Éireann, Údarás Náisiúnta Maoirseachta Iniúchta agus Cuntasaíochta na hÉireann agus Fondúireacht Eolaíochta Éireann.

Ní ionann caiteachas pá na ngníomhaireachtaí agus idirbhearta airgeadais díreacha na Roinne agus mar sin ní choinníonn an Roinn faisnéis mhionsonraithe faoi phá agus faoi liúntais i ndáil le baill foirne de chuid gníomhaireachtaí. Tá faisnéis mhionsonraithe maidir le líon agus pá na bhfostaithe i gcás ghníomhaireachtaí na Roinne ar fáil ó na tuarascálacha bliantúla/tuarascáil bhliantúil airgeadais iomchuí nó go díreach ó na gníomhaireachtaí atá i gceist.

	2019	2018
	€000	€000
Pá	119,859	113,560
Liúntais i leith ard-dualgas, dualgas speisialta nó dualgas breise	1,796	162
Liúntais eile	2,700	1,630
Ragobair	554	154
ÁSPC an Fhostóra	8,578	6,281
Pá iomlán	133,487	121,787

5.6 Liúntais agus íocaíochtaí ragoibre- baill foirne na Gníomhaireachta

	Líon na bhfaighteoirí	Faighteoirí a fuair €10,000 nó níos mó	Íocaíocht aonair iomlán is airde 2019 €	Íocaíocht aonair iomlán is airde 2018 €
Ard-dualgais, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	53	4	44,212	34,977
Liúntais eile	269	27	31,462	33,662
Ragobair	59	4	27,803	24,862
Luach saothair breise i níos mó ná catagóir amháin	7	2	16,757	25,393

5.7 Socruithe Luach Saothair eile

Cuireadh carr cuideachta ar fáil do POF Fhiontraíocht Éireann.

Tá caiteachas €45,367 san áireamh sa chuntas seo maidir le haon oifigeach amháin a bhí ag fónamh lasmuigh den Roinn i gcomhair 2019 agus ar íoc an Roinn a thuarastal.

5.8 Ró-íocaíochtaí párolla

	Líon na bhfaighteoirí	2019 €	2018 €
Ró-íocaíochtaí	85	235,712	256,243
Pleananna aisghabhála i bhfeidhm	4	4,697	1,914

Aistríodh ceithre phlean um aisghabháil ró-íocaíochta, i dtaobh trí dhuine dar luach €4,697, chuig an Údarás Clárúcháin Maoine, an Oireachtas agus an Roinn Gnóthaí Eachtracha agus Nuálaíochta Trádála le linn na bliana.

5.9 Scaoilíocaíochtaí/iomarcaíocht

Ní dharna an Roinn aon scaoilíocaíochtaí nó iomarcaíochta in 2019.

Nóta 6 Ilghnéitheach

6.1 Maoiniú ón AE

Chomh maith le deontais ón vóta, fuair an Roinn, Oifig na bPaitinní agus na comhlachtaí seo a leanas atá faoi choimirce na Roinne cabhair AE go díreach in 2019 mar atá taispeánta thíos:

Fo-theideal	Cur síos	2019	2018
		Toradh €	Toradh €
A.4	Idir-Thrádáil Éireann	395,528	609,237 ^a
A.10	Maoiniú comhfhreagrach do <i>INTERREG</i>	2,215,347	878,029 ^a
B.3	Oifig na bPaitinní	269,635	243,557
B.4	Fondúireacht Eolaíochta Éireann	249,314	328,008
B.4	Fiontraíocht Éireann	4,287,024	890,188 ^a
C.5	An tÚdarás Sláinte agus Sábháilteachta	16,528	6,916
		7,433,376	2,955,935

Nóta   ^a   figiúirí athshonraíodh le haghaidh 2018

6.2 Coimisiúin, coistí agus fiosrúcháin speisialta

	Dáta bunaithe	2019	2018
		Toradh €	Toradh €
Buan/oscailte			
Comhchoistí Oibreachais	1946	16,809	7,169
An Grúpa Athbhreithniú ar an Díl Cuideachtaí	2000	36,658	59,447
An Tionscnamh um Thodhchaí na hOibre	2017	13,769	1,260
Grúpa Athbhreithnithe an Díl um Dhíolacháin	2009	—	72
Coiste Iniúcháireachta na Roinne	2004	2,771	5,400
An Grúpa Rialála Gnó	2006	10,186	11,287
		80,193	84,635

6.3 Cúiteamh agus costais dhlíthiúla

				2019	2018
	Líon na gcásanna	Costais dlí arna n-íoc ag an Roinn €000	Costais dhlíthiúla a dámhadh €000	Cúiteamh a dámhadh €000	lomlán €000
Éilimh a rinne fostaithe i gcoinne:					
Roinn	1	—	—	5	199
Éilimh ó bhail den phobal i gcoinne:					
An Cúirt Oibreachais	1	15	—	—	308
Ceadaíocht fostaíochta	2	—	—	57	107
An Oifige um Chlárú Cuideachtaí	—	—	—	—	58
	4	15	—	62	672

6.4 An tobhach fostaíochta agus oiliúna

Cuireadh deireadh leis an Tobhach Fostaíochta agus Oiliúna a bhí socraithe ag 1% d'ioncam iomlán duine aonair le roinnt eisceachtaí, le héifeacht ón 6 Aibreán 1999. Faigheann an Roinn Gnó, Fiontar agus Nuálaíochta méideanna a bhaineann le híocaíochtaí stairiúla an tobhaigh fós. Bailíonn Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim an tobhach Fostaíochta agus Oiliúna agus íoctar anonn leis an Roinn Gnó, Fiontar agus Nuálaíochta é gach mí. Íoctar an t-airgead ansin leis an Státhchiste.

Ráiteas um íocaíochtaí a rinneadh i gcomhréir le hAlt 25 (1) den Acht um Áiseanna Saothair 1987.

	2019	2018
	€	€
Faighte ó na Coimisinéirí Ioncaim	25,963	—
Íocadh isteach sa Státhchiste.	25,963	—

Aguisín A Cuntais comhlachtaí agus cistí atá faoi choimirce na Roinne Gnó, Fiontar agus Nuálaíochta

Sa tábla seo déantar liosta de na comhlachtaí a bhí faoi choimirce na Roinne agus i gcás go bhfuil oibleagáid ar an Roinn na ráitis airgeadais a chur i láthair. Léirítear ann an tréimhse lena mbaineann na ráitis airgeadais is déanaí a iniúchadh agus an uair ar cuireadh i láthair an Oireachtais iad.

Ciste Comhlachta / Roinne	Tréimhse chuntas-aíochta dheireanach	Dáta thuarascáil an iniúchta	Dáta a fuair an tAire / Roinn í	Dáta ar cuireadh i láthair an Oireachtais í
ÚFT Éireann	2018	31 Beal 2019	31 Beal 2019	25 Meith 2019
An tÚdarás um Chaighdeán Náisiúnta na hÉireann	2018	18 Meith 2019	18 Meith 2019	28 Meith 2019
Fiontraíocht Éireann	2018	21 Meith 2019	24 Meith 2019	29 Iúil 2019
Fondúireacht Eolaíochta Éireann	2018	26 Meith 2019	2 Iúil 2019	18 Iúil 2019
An tÚdarás Sláinte agus Sábháilteachta	2018	24 Deireadh Fómhair 2019	16 Noll 2019	19 Noll 2019
An Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí	2018	30 Meán Fómhair 2019	15 Deireadh Fómhair 2019	24 Deireadh Fómhair 2019
An Bord Measúnaithe Díobhálacha Pearsanta	2018	4 Meith 2019	13 Meith 2019	15 Iúil 2019
Údarás Náisiúnta Maoirseachta Iniúchta agus Cuntasaíochta na hÉireann	2018	31 Beal 2019	10 Iúil 2019	17 Iúil 2019
Idir-Thrádáil Éireann	2018	5 Iúil 2019	8 Iúil 2019	29 Samhain 2019